

národní
úložiště
šedé
literatury

Piktogramizace na druhou

Karpíšek, Hanuš
2013

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-152750>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte autora-Neužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci
3.0 Česko

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 25.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Piktogramizace na druhou

**aneb jak jsme přeznačovali
v turnovské knihovně**

Mgr. Hanuš Karpíšek

KNIHOVNICKÝ barcamp

10. 4. 2013 – Praha

Turnov

- středověké město na řece Jizeře
- zpracování drahých kamenů (český granát), šperkařství, dnes průmyslové město
- „Srdce Českého ráje“; krásná příroda; v okolí pískovcová skalní města, hrady, zámky; turistické centrum
- město Turnov má cca 14.500 obyvatel
- spádová oblast pro cca 30.000 obyvatel

Městská knihovna Antonína Marka Turnov

- založena roku 1820 národním obrozencem A. Markem
- dnes knihovna se všeobecným fondem (60.000 svazků včetně multimediálních nosičů a zvukových knih)
- zaměstnanci (6,5 úvazku)
- 3 oddělení na hlavní budově a 5 poboček po Turnově
- 2.000 registrovaných čtenářů
- rozpočet v posledních 5 letech cca 3.000.000,- Kč

- Pobočka Malý Rohozec
- Pobočka Dolánky
- Pobočka Daliměřice
- Hlavní budova
- Pobočka Turnov II
- Pobočka Výšinka
- Pobočka Mašov

Piktogramy, trojpísmena, mapky piktogramizace

- *Úvodem něco pro milovníky definic:*
- **Piktogram** – grafický znak zobrazující pojem nebo sdělení obrazově – v našem případě žánrové a tematické piktogramy umístované na knihovní dokumenty
- **Troj písmena** – označení knih, kterému dominuje skupina tří písmen umístované na knihovní dokumenty
- **Mapky** – malé situační plánky – v našem případě zobrazují schematicky interiéry jednotlivých pracovišť knihovny s umístěním vybrané knihovní jednotky
- **Piktogramizace** – proces značení piktogramy – v našem případě kombinovaný s označováním barevnými trojpísmeny, mapkami a propojením do knihovního systému

Piktogramy – náš vzor

- „*No tak vidíš Máňo, zas tak hrozně na tom u nás nejsme.*“
(pravila jedna knihovnice druhé při návštěvě kolegů z jižní Moravy u nás při prohlídce značení knih ve volném výběru)
- **Sebereflexe, audiovizuální průzkumy i anketa mezi čtenáři:** dospěli jsme k předem známému prozření, že máme knihy značené a bohužel i řazené nedostatečně až chaoticky a že by to po 30 letech chtělo změnu
- Kudy tudy na lepší značení?
- Inspirace na snímcích jedné holandské knihovny
- Průzkum přes knihovnickou konferenci a v českých knihovnách – výsledkem publikovaná **srovnávací tabulka**
- Děkujeme knihovnám v Bílovci, České Lípě, Karviné, Litvínově, Praze a Skutči za poskytnuté piktogramy.

	MěK Česká Lípa (dospělé / děti)		RK Karviná		MěK Litvínov		MěK Praha		MěK Stupeč (dospělé / děti)		MěK Blávec		MěK Turnov	
Sci-fi černá maska s očima	 Sci-fi létající talíř		-	-	Sci-fi létající talíř	 Sci-fi (sci-fi literatura)		Sci-fi, fantasy létající talíř	 Sci-fi, fantasy létající talíř	 Fantasy, sci-fi maska s očima a tykadly		Sci-fi létající talíř		
Fantasy drak	 Fantasy drak		-	-	-	Fantasy mág		Sci-fi, fantasy létající talíř			Fantasy drak			
Horory pavučina	 Horory lebka		-	-	Horory ústa upíra	 Horor lebka s hnáty	 Horor sekáček	 Horor sekáček	 Thriller, horor strašidelná maska		Horory duch			
Thriller blesk		-	Thriller zaměřovací kříž		-	-	-	Thriller blesk		-	Thriller pavučina			
Katastrofické tornádo s mrakem		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Detektivky policieji čepice a poula	 Detektivní lupá a fajfka		? lupá		Detektivní romány lupá	 Detektivky (detektivní, kriminální) ruka s pistolí	 Detektivka, krimi daktyloskopický otisk	 Detektivky daktyloskopický otisk	 Detektivní motv s lupou		Detektivky lupá			
Špionážní lupá		-	-	-	Špionážní romány silueta agenta		-	Špionážní román stylizované oko		-	-	-		
Tajemno, duchovno Zidovská hvězda, kniha a tóra		-	Tajemno oko		-	-	-	-	-	-	-	Čarodějnické příběhy silueta čarodějnice na koštěti		
Anška akropolis		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Anška akropolis		
-	-	Pověsti erb		-	-	Báje, mýty, legendy Pegas	?	Pověsti, báje erb	 Pověsti, báje erb	 Historické, pověsti erb se zkříženými meči		Báje, mýty, pověsti slunce		
Historické erb	 Historické pergamen s pečetí		Historické akropolis		Historické romány ilie	 Historická literatura erb	?	Historický román věž s cimbuřím	 Příběhy z minulosti věž s cimbuřím		Historické romány erb			
Česká historie korunka		-	-	-	-	-	-	Historický milostný román věž s cimbuřím nad ní srdce		-	-	-		
Zamilované srdce	 Zamilované srdce probodnuté šípem		Milostné srdce		Milostné romány srdce s amorem uvnitř		Literatura pro ženy milenci	?	Knihy o lásce srdce	 Divčí lásky srdce	 Milostné srdce		-	
Erotika hvězda s obličejem	 Erotická hvězdička (dříve v TV)	-	Erotická hvězdička (dříve v TV)		-	-	-	Erotika dvě srdce		-	-	-		
Román pro ženy ženská postava	 O dívkách ženská postava		-	-	-	-	Čtení pro holky (dívčí literatura) dívka s knihou		-	-	Holčičí příběhy divčí postava		Romány a literatura pro ženy srdce	
-	-	O oklapiích Postava kluka s jojem		-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Piktogramy v českých knihovnách konspirace až inspirace

- *No to jsme zase objevili Ameriku*
- **Značena především** beletrie dle žánru
- **Napříč** knihovnami **nepanuje shoda nad motivy piktogramů** – škoda: zase jsme u nás volnou lidovou tvořivostí prošvihli šanci na nějaké jednotné značení, anebo skvělé: to je ten pravý prostor pro osobité vyjádření individuálního stylu té či oné knihovny? Barevně / černobíle?
- Celkový **počet piktogramů i označovaných skupin se** knihovna od knihovny **různí** – kde je to málo, kde už moc?
- Zadáme umělci, grafikovi, odborníkovi, profíkovi, lidově zatvoříme, zagooglíme, přizveme čtenáře?
- Jak velké, materiál, upevnění na knihovní dokumenty?

Naše piktogramy

- *Kdo nic nedělá, nic nezkazí*
- **Výběr piktogramů** – konsensus všech pracovníků knihovny – pěkné hravé téma na poradu – každý přispěl trochou do mlýna, nikdo nakonec nereptal nad výsledkem
- **Jednotná velikost na papírových samolepkách** (perforované standardní štítky), **černobílý tisk** (menší náklady, vždy dostupné ČB tiskárny)
- **Motivy** zejména googlíme, občas lidově tvoříme, autorskoprávní spory snad nehrozí
- **Experimentujeme** – nejen piktogramy žánrové pro beletrii, ale i tematické pro naučnou literaturu, pro cizojazyčné knihy a speciální (brýle pro velký text, díly)

Piktogramy – beletrie – žánr (27)

	<u>Antika, starověk</u>		<u>Historické romány</u>		<u>Příběhy o dětech</u>
	<u>Báje, pověsti, mýty, legendy</u>		<u>Horory, duchové</u>		<u>Regionální literatura</u>
	<u>Cestopisy</u>		<u>Humor</u>		<u>Rozhovory</u>
	<u>Čarodějnictví, kouzla, magie</u>		<u>Komiksy</u>		<u>Sci-fi</u>
	<u>Detektivky</u>		<u>Lékařské romány</u>		<u>Thrillery</u>
	<u>Divadelní hry</u>		<u>Poezie</u>		<u>Válka, koncentrační tábory</u>
	<u>Dobrodružná literatura</u>		<u>Pohádky, bajky</u>		<u>Vesnické romány</u>
	<u>Fantasy</u>		<u>Povídky, fejetony, blogy</u>		<u>Zvířecí příběhy</u>
	<u>Gamebook (hrací kniha)</u>		<u>Pro ženy a dívky</u>		<u>Životopisy, vzpomínky</u>

 Knihy opatřené piktogramem brýlí ve žlutém poli jsou tištěny velkým písmem (vhodné pro začínající čtenáře a slabozraké).

Piktogramy – naučná lit. – obor (36)

Archeologie

Architektura

Astronomie

Botanika

Dějiny

Divadlo, film

Doprava, pošta

Encyklopedie, všeobecnosti

Etnografie

Filosofie

Fotografie

Fyzika

Hudba

Chemie

Chovatelství

Lékařství

Malířství, sochařství

Matematika

Móda, životní styl

Náboženství

Paleontologie

Pedagogika, výchova

Počítače

Přírodní vědy

Technika

Turistika, táboření

Tvořivost, řemesla

Společenské vědy

Sport

Vaření

Vojenství

Zábava, hry

Zemědělství

Zeměpis

Zoologie

Životopisy

Piktogramy – cizojazyčné (13)

Angličtina

Čeština

Francouzština

Italština

Němčina

Polština

Portugalština

Romština

Ruština

Slovenština

Španělština

Ukrajínština

Vietnamština

KNIHY - INFORMACE PODROBNĚ

[Základní](#) , [Citace do studentských prací](#) , [MARC21](#)

Umístění : [Ukaž](#)

Označení : **Moj**

Názvové údaje : Moje první německá slovíčka / [z angl. orig. přel. Dagmar Steidlová]

Vydáno : Praha : Svojtka & Co., 2000

Rozsah : 47 s., barev. obr.

Klíčová slova : [němčina](#) - [slovíčka](#) - [ilustrace](#)

Přír. čísla : 122067 M 803

Signatura : M 803

NÁPOVĚDA

- [Jak hledat](#)
- [Značení, umístění knih](#)
- [Používáme MDT](#)

SEZNAMY

- [Nové knihy a další](#)
- [Tituly na CD, DVD](#)
- [Zvukové knihy](#)
- [Poskytovatelé obálek](#)

- [Vaše tipy na nákup](#)
- [Čtenářské konto](#)
- [Staň se čtenářem](#)

WEB KNIHOVNY

- [Aktuálně](#)
- [KDO jsme](#)
- [CO nabízíme](#)
- [KDE KDY](#)
- [JAK ZAČ](#)
- [Kontakt](#)

LOKACE EXEMPLÁŘŮ	Počet	Nyní půjčeno	Nyní k dispozici	
			ke studiu jen v knihovně (prezenčně)	k půjčení mimo knihovnu (absenčně)
Oddělení pro mládež	1	0	0	1 objednej

[Rezervuj](#)

[MVS](#)

[Zpět](#)

[Nové hledání](#)

Vzhled katalogu - © Hanuš Karpíšek, 2009-2012

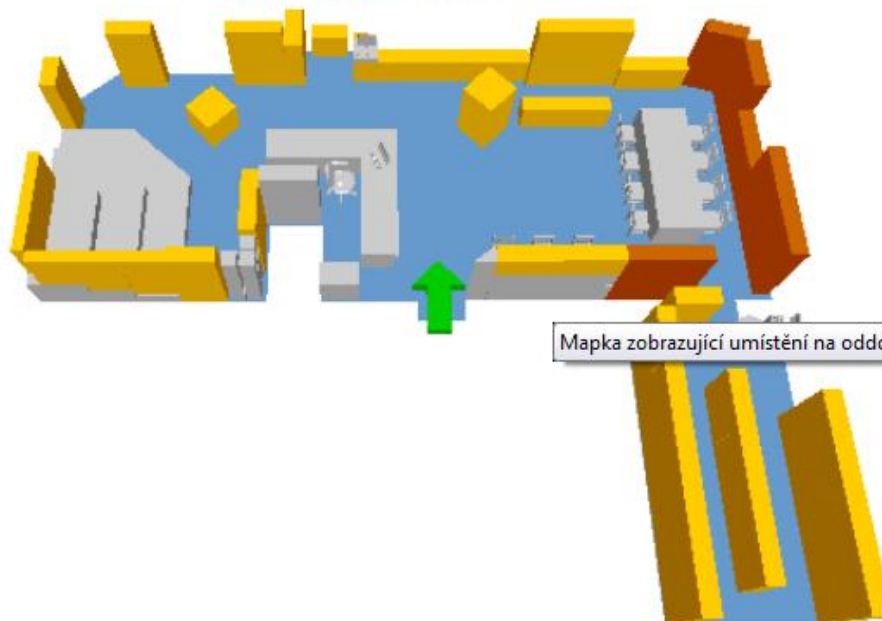
- [Mapa stránek](#)
- [Správce stránek](#)

UMÍSTĚNÍ VYBRANÉHO TITULU

ODDĚLENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ:

Mapka zobrazující umístění na oddělení pro děti a mládež

NÁPOVĚDA

- [Jak hledat](#)
- [Značení umístění knih](#)
- [Používáme MDT](#)

SEZNAMY

- [Nové knihy a další](#)
- [Tituly na CD, DVD](#)
- [Zvukové knihy](#)
- [Poskytovatelé obálek](#)
- [Vaše tipy na nákup](#)
- [Čtenářské konto](#)
- [Staň se čtenářem](#)

WEB KNIHOVNY

- [Aktuálně](#)
- [KDO jsme](#)
- [CO nabízíme](#)
- [KDE KDY](#)
- [JAK ZAČ](#)
- [Kontakt](#)

[Zpět](#)

Vzhled katalogu - © Hanuš Karpíšek, 2009-2012

- [Mapa stránek](#)
- [Správce stránek](#)

Děkuji za pozornost

Hanuš Karpíšek

reditel@knihovna.turnov.cz

Tel. 481 313 092